

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SVMMO PON=||TIFICE,|| QVINQVE LIRBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XXII. Explicantur aliæ nouem prærogatiuæ ex Actis Apostolorum, & epistola ad Galatas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53860)

rum pedes lauarētur: Iudam autem impudenter ante Petrum se constituisse. At nihilominus probabilior Augustini sententia esse videtur.

VNDECIMA est Ioan. 21. vbi Petro soli mortem Christus prædixit, & mortem crucis, vt sicut ei nomen suum donauerat, & officium suum imposuerat, ita & in morte socium illum haberet: *Cum senueris, inquit Dominus, extendens manus tuas & alius cinget te, & ducet quò tu non vis. Hoc autem dixit, addit Euangelista: significans qua morte clarificaturus esset Deum.* Deinde ibidem subiungit Dominus loquens ad Petrum, *Sequere me.* quæ verba quidam accipiunt de officio pastorali; vt Theophylactus qui exponit, sequere me, qui educo te ad prædicandum, & totum orbem in manus tuas trado. Alij accipiunt de similitudine mortis, vt Euthymius, qui exponit, sequere me, id est, crucem patiendo me imitare.

Sed plenus commentarius erit, si vtramque sententiam coniungamus. Cùm enim Dominus oues Petro commendasset, & mortis genus prædixisset, quasi concludens omnia vno verbo ait: *Sequere me,* id est, esto id quod fui & viuens & moriens, age pastorem animarum dum viuus, & postea per crucis mortem transi de hoc mundo ad Patrem. Et ne suspicaremur hæc dici omnibus, disertè Dominus excludit Ioan- nem, qui tunc corporaliter sequebatur: *Sic eum, inquit, volo manere, quid ad te? tu sequere me.*

CAPVT XXII.

Explicantur alie nouem prærogatiua ex Actis Apostolorum, & epistola ad Galatas.

DVODECIMA prærogatiua est Actor. i. vbi Petrus tanquam paterfamilias colligit in vnum cœtum discipulorum, & vnum eligendum esse docet in locum Iudæ. In quem locum CHRYSOSTOMVS: *Quam, inquit, agnoscit Petrus commissum sibi gregem? quam in hoc choro princeps est?* OECUMENIVS, *Surgit, inquit, Petrus, non Iacobus, vt is cui presidentia discipulorum commissa erat. Neq; illius orationi Petri contradixit, sed mox ad eius*

eius

eius praeceptum constituerunt duos, quos dignissimos eo gradu existimabant, & unum eorum Deus ipse designaret.

DECIMA TERTIA est Actor. 2. vbi post acceptum Spiritum sanctum Petrus omnium primus promulgat Euangelium, & prima illa concione tria millia hominum conuertit. Vbi Chrysostomus: *Petrus, inquit, omnium erat os, sed astabant illi undecim, testimonio suo comprobantes ea, quae ab illis dicebantur.*

DECIMA QUARTA est Actor. 3. vbi primum miraculum in testimonium fidei à Petro fit. *Et si enim Petrus, & Ioannes simul erant, tamen solus Petrus dixit claudio: Aurum & argentum non est mihi, quod autem habeo, hoc tibi do, &c.* Notat pulchrè Ambrosius serm. 69. meritò Petrum primum miraculum edidisse in pedum confirmatione, vt ostenderet fundamentum esse totius Ecclesiae.

DECIMA QUINTA est Actor. 5. vbi Petrus tanquam summus & diuinus Iudex agnouit & damnauit hypocrisim, fraudem Ananiae & Saphirae, & eos verbo suo occidit.

DECIMA SEXTA est Act. 9. vbi sic legimus: *Factum cum Petrus transiret per omnes.* In quem locum CHRYSOSTOMVS: *Quemadmodum, inquit, dux in exercitu obambulans, considerabat quae pars sit coadunata, quae ornata, quae aduentu egeat, vnde ubique illum circumcursare & primus inueniri.*

DECIMA SEPTIMA est Actor. 10. vbi Petrus omnium primus incipit praedicare Gentilibus, sicut ipse omnium primus praedicauerat Iudaeis. Et soli ipsi visio illa ostensa est, quomonebatur tempus esse praedicandi Gentilibus. vbi etiam pulchrè dicitur ei: *Macta & manduca.* Nam capitis est manducare, & per manducationem traicere cibum in stomachum & illum sibi incorporare. Significatur enim hac metaphora Petro conuenire, vt ipse tanquam caput Ecclesiae, infideles conuertat, & efficiat membra Ecclesiae.

Sed obiicies: Nonne Act. 8. & Philippus conuerterat Ethnicum hominem, Eunuchum videlicet Reginae Aethiopiae & nonne Paulus Actor. 9. loquebatur Gentilibus, & disputabat cum Graecis? quomodo ergo Petrus dicitur primus praedicasse Gentilibus.

RESPON

RESPONDEO, Eunuchum illum fuisse Profelytum, id est, iam conuersum ad Iudaismum, non autem planè Gentilem, vt erat Cornelius. Nam Petrus non mentitur Act. 15. cum indicat se primū prædicasse Gentibus. DEINDE Act. 11. scribit Lucas, eos qui dispersi fuerant à tribulatione quæ facta est sub Stephano, perambulasse varias regiones euangelizando, *nemini loquentes Verbum, nisi solis Iudæis.* vnum autem ex his fuisse Philippum, patet ex Act. 8. PRAETEREA, si Philippus iam prædicauerat homini Gentili, & nemo eum reprehenderat, cur postea Petrus dubitat, an sit tempus prædicandi Gentilibus? cur cœlesti visione ad hoc animatur? cur hoc audito aliqui ex Iudæis obstupuerunt, alij Petrum accusauerunt vt rem insolitam ausum? ADDE, quod iste Eunuchus ibat in Hierusalem ad templum, & Isaiam in curru legebat, quæ sunt aperta signa Iudaismi.

Denique HIERONYMVS in epist. ad Saluinam, de Cornelio loquens: *Primus, inquit, ab Apostolo baptizatus, salutem Gentium dedicauit:* Et CHRYSOSTOMVS homil. 22. in Acta, de Cornelio loquens: *Vides, inquit, vnde initium sit Gentium? à Siro pio qui operibus dignus est habitus.* Quod si aliquando Patres dicunt, Eunuchum illum, quem baptizauit Philippus, fuisse Gentilem, intelligunt natione, non religione.

De Paulo autem secundum Græcos codices nulla est difficultas. Non enim est in Græco illud: *Loquebatur Gentibus,* sed tantum est, *loquebatur, & disputabat aduersus Græcos.* Græcos autem hîc vocat Iudæos in Græcia natos & Græcè loquentes, vt indicant Chrysostomus & OECUMENIUS. nec est verisimile Paulum prædicasse Gentilibus in ipsa Hierusalem, & nullum rumorem excitatum ab Hebræis, qui postea tam vehementer in Petrum insurgebant, quia prædicauerat Cornelio.

Quia tamè Latini codices habent, *loquebatur Gentibus,* & disputabat cum Græcis, dici potest eum loquutum esse ac disputasse cum Gentilibus, non eos ad fidem pertrahendo, sed fidem ab eorum calumniis defendendo. Itaque ibidem Lucas subiungit, non aliquos esse conuersos, sed odium adeò graue in Paulum excitatum, vt quæsierint eum interficere. Primus ergo Pater tam Iudæorum, quàm Gentilium, Petrus fuit.

DECIMA

DECIMA OCTAVA est Actor. 12. vbi pro Petro in carcere constituto oratio fiebat sine intermissione ab Ecclesia. Unde etiam insigni miraculo liberatus est. Scimus ante illud tempus Stephanum in periculo fuisse, & postea etiam lapidatum; item Iacobum in eodem carcere constitutum, & postea interfectum; nec tamen legimus ita sine intermissione ab Ecclesia pro illis oratum, vt nunc pro Petri periculo fieri videmus. Quæ potest alia ratio assignari, nisi quia multum interest, vttrum membrum vnum, an caput ipsum periclitetur? Itaque CHRYSOSTOMVS in hunc locum: *Magni, inquit, amoris indicium, oratio, Patrem omnes quarebant, &c.*

DECIMA NONA est Actor. 15. vbi Petrus in Concilio primus loquitur, & sententiam eius Iacobus, omnesque alij sequuntur, vt Hieronymus docet in epistola ad Augustinum, quæ est II. inter epistolas Augustini, & THEODORETVS in epistola ad Leonem de eadem re, sic loquitur: *Paulus, inquit, præco veritatis, tuba sanctissimi spiritus, ad magnum Petrum cucurrit, et iis qui Antiochia de legalibus institutis contumacebant, ab ipso adferret solutionem.*

VIGESIMA est ad Galat. I. vbi Paulus dicit: *Post annos tres ascendi Hierosolymam videre Petrum.* In quem locum OECUMENIVS dicit, ascendisse Paulum in Hierusalem vt videret Petrum, tanquam se maiorem. CHRYSOSTOMVS in homil. 87. in Ioan. Os, inquit, erat Apostolorum, & princeps propterea & Paulus eum præter alios visurus ascendit. AMBROSIVS in cap. I. ad Galat. *Dignum fuit, inquit, vt cuperet videre Petrum, quia primus erat inter Apostolos, cui delegauerat saluator curam Ecclesiarum.* HIERONYMVS in epistola ad Augustinum 89. supra citata: *Tanta Petrus auctoritatis fuit, vt Paulus in epistola sua scripserit; deinde post annos tres Veni Hierosolymam videre Petrum.*

